

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi C. Ż.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 maja 2016 r.,

sygn. akt I ACa (...)

w sprawie z powództwa C. Ż.

przeciwko P. W. i F. Sp. z o.o. w likwidacji w W.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 30 marca 2017 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**1. oddala zażalenie;**

**2. przyznaje r.pr. M. U. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych powiększoną o 23% podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie skarżącej nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 5 września 2016 r. odrzucił skargę C. Ż. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 maja 2016 r. oddalającym apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 listopada 2015 r. Powódka wskazała w skardze, że nie była właściwie reprezentowana w poprzednim postępowaniu, ponieważ jej pełnomocnik z urzędu zaniechał przywołania podstawy prawnej jej roszczeń, tj. stanowiska Sądu Najwyższego z lat 1952 i 1953. Powołała orzeczenia Sądu Najwyższego jako wykryte dowody, które miałyby znaczenie w sprawie. Zarzuciła również, że postępowanie przed Sądem Okręgowym toczyło się bez jej udziału, ponieważ na przedostatniej rozprawie zasłała i odwieziono ją do szpitala, natomiast o kolejnym terminie rozprawy nie poinformował jej ani Sąd, ani pełnomocnik. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skarga podlegała odrzuceniu, gdyż nie powołano w niej żadnej z ustawowych podstaw wznowienia postępowania. Niewłaściwa reprezentacja jako przyczyna nieważności postępowania i jednocześnie podstawa jego wznowienia nie jest bowiem tożsama z zaniedbaniami pełnomocnika procesowego czy jego niestarannością w dochodzeniu lub obronie praw mocodawcy. Poza tym przytoczenie podstawy prawnej żądania pozwu lub przydatnego w sprawie orzecznictwa sądowego nie jest bezwzględną powinnością strony bądź jej profesjonalnego pełnomocnika i zaniechanie tych czynności z zasady nie może być poczytywane jako sprzeniewierzenie się obowiązkom ciążącym na pełnomocniku. Z kolei zasygnalizowane przez powódkę poglądy Sądu Najwyższego nie są środkiem dowodowym, z założenia służącym wykazaniu faktu, a nie wykładni przepisów prawa lub kierunku orzecznictwa. Powódka odnosi zarzut niewiedzy o terminie rozprawy do postępowania przed Sądem Okręgowym, pomijając późniejsze postępowanie apelacyjne, w którym uczestniczyła nie tylko za pośrednictwem pełnomocnika, ale także osobiście. Ponadto w rozprawie dnia 25 września 2015 r. uczestniczył pełnomocnik procesowy powódki i kolejny termin rozprawy ogłoszono w jego obecności, co jest tożsame z zawiadomieniem o tym terminie samej powódki.

C. Ż. wniosła do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 września 2016 r., zarzucając naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. Wskazała, że przy badaniu podstawy wznowienia, zgodnie z art. 410 k.p.c., sąd ogranicza się do ustalenia, czy podstawa wskazana w skardze odpowiada którejkolwiek z ustawowych podstaw wznowienia. Nie może być natomiast przedmiotem rozważań sądu, czy przyczyna wznowienia rzeczywiście istnieje. Sąd na tym etapie postępowania nie może zatem dokonywać merytorycznej oceny skargi, co jest przedmiotem analizy na rozprawie w związku z dopuszczalnością skargi. W chwili wniesienia skargi strona musi jedynie uprawdopodobnić okoliczności stwierdzające dopuszczalność wznowienia i zachowanie przepisanego terminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie i piśmiennictwie istnieją dwa poglądy dotyczące zakresu kognicji sądu badającego dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania (art. 410 § 1 k.p.c.). Według pierwszego poglądu, sąd rozważa tylko, czy podana w skardze podstawa wznowienia odpowiada jednej z podstaw przewidzianych w ustawie. Zgodnie z drugim, zdecydowanie dominującym poglądem, sąd bada także to, czy podana w skardze podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje, jednakże odrzucenie skargi o wznowienie postępowania dlatego, że już z samego jej uzasadnienia wynika, iż przytoczona podstawa wznowienia nie występuje, jest możliwe tylko wtedy, gdy nie zachodzą w tym względzie żadne wątpliwości (zob. w nowszym orzecznictwie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2016 r., IV CZ 25/16, niepubl. i z dnia 9 września 2016 r., V CZ 51/16, niepubl.). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela drugi pogląd.

W niniejszej sprawie skarżąca wskazała dwie podstawy wznowienia postępowania. Pierwszą jest brak właściwej reprezentacji w postępowaniu, gdyż jej pełnomocnik z urzędu zaniechał przywołania podstawy prawnej jej roszczeń, mianowicie stanowiska Sądu Najwyższego z lat 1952 i 1953. Jednakże orzeczenia Sądu Najwyższego w oczywisty sposób ani nie stanowią podstawy roszczenia, ani też nie mogą być uznane za wykryte dowody mające znaczenie w sprawie. Drugą przyczyną jest okoliczność, że postępowanie przed Sądem Okręgowym toczyło się

bez jej udziału, gdyż na przedostatniej rozprawie zasłabła i odwieziono ją do szpitala, zaś o kolejnym terminie rozprawy nie poinformował jej ani Sąd, ani pełnomocnik. Ewentualne zaniedbania ze strony pełnomocnika z urzędu nie mogą jednak stanowić podstawy wznowienia, a poza tym w postępowaniu brał udział pełnomocnik pozwanej.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398<sup>14</sup> w związku z art. 394<sup>1</sup> § 1 i § 3 k.p.c.).

aj